REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia.
BRAȘOV, piața mare Nr. 30.
Scrisorĭ nefrancate nu se primesc. Manuscripte nu se retrimet.

INSERATE se primesc la ADMINISTRAȚIUNE în Brașov și la următórele Biroury de anunciurĭ:
In Viena: M. Dukes Nachf. Max. Augenfeld & Emerich Lesner, Heinrich Schalek. Rudolf Mosse. A. Oppelika Nachf. Anton Oppelik. In Budapesta: A. V. Goldberger, Ekstein Bernat. In Hamburg: Karolyi & Liebmann.

PREȚUL INSERȚIUNILOR: o seriă garmond pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. — Publicărĭ mai dese după tarifă și învoială.

RECLAME pe pagina a 3-a o seriă 10 cr. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXIII.

„GAZETA“ iese în fiăcare ḑi.

Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
N-rii de *Duminecă* 2 *fl.* pe an.

Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 fr.
N-rii de *Duminecă* 8 francĭ.

Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la d-nii colectorĭ.

Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare Têrgul Inului Nr. 30, etagiu I.: Pe un an 10 fl., pe șése lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. — Un esemplar 5 cr. v. a. séu 15 banĭ. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 54. **Brașov, Miercurĭ 8 (21) Martie.** **1900.**

Semne liniștitóre?

Spre marea mângăiere a cercurilor politice din Peșta, mult îngrijate de sórtea pactului cu Austria, parlamentul din Viena, înainte de a fi amânat, a făcut alegerile pentru viitórele delegațiunĭ. Acésta se consideră în Budapesta, ca o dovadă, că în partea de dincolo a monarchiei încă nu e nimicită orĭ-ce speranță de a-se afla calea pentru a eși din încurcăturile de astăḑĭ. Totodată a satisfăcut mult faptul acesta, pentru-că prin asigurarea întrunirei regulate a delegațiunilor, afacerile comune ale monarchiei vor avé érăși un an de ḑile un mers liniștit, căcĭ de sigur dieta ungară va rĕspunde și ea prin a sĕvêrși alegerile pentru delegațiunĭ.

Asemenea este privit ca un semn liniștitor, că cu ḑiua de erĭ s'a întrunit érăși conferența de înțelegere între Germanĭ și Cehĭ. E vorba acum sĕ se modifice programul lucrărilor acestei conferențe, care va dura de-ocamdată numai până Joi. Cehii stăruesc mult, ca guvernul sĕ-șĭ dea cărțile pe față; ei vor sĕ scie încă înainte de a-se întruni dieta Boemiei, la ce au sĕ se aștepte din partea guvernului cu privire la limba oficială internă cehică. Organul lor conducĕtor, reclamând o grabnică soluțiune a acestei cestiunĭ, ḑice: Décă Koerber va merge pe aceleașĭ cărărĭ ca Clary, va avé un sfîrșit ca și Clary; Cehii vor avé destulă putere a pregăti luĭ Koerber sórtea ce a avut'o Clary.

„Narodni Listy“ formuléză acum din nou postulatele Cehilor, carĭ întrec mult ceea-ce li s'a fost conces prin ordonanțele luĭ Badeni și Gautsch. Se afirmă tot-odată la acest organ, că décă nu li-se va concede limba internă oficială cehică în tótă Boemia, Moravia și Silesia la tóte trei instanțele, Cehii nu vor mai sta de vorbă în dieta boemă cu Germanii asupra pretensiunilor acestora.

Complexul lucrărilor, ce va avé sĕ le resolve conferența de împăciuire, este destul de mare și greu. Germanii vor căuta a-șĭ apĕra cât mai mult teritoriul lor de limbă, ca sĕ nu fiă silite oficiile, acolo unde nu sunt amestecațĭ cu Cehii, sĕ lucreze și în limba cehică. Ér față cu pretensiunea limbei oficiale interne cehice, ei vor ridica pretensiunea de a-se regula pe cale legală valabilitatea limbei germane, ca limbă mijlocitóre, séu de stat, conform programului german. Cehii la rêndul lor nu vor sĕ lase ca limba mijlocitóre germană sĕ fiă stabilită prin lege, deóre-ce esistă în praxă.

In situațiunea acésta s'au reînceput lucrările conferenței, ale căreĭ desbaterĭ vor fi urmărite cu multă încordare, mai ales, că dela resultatul lor atêrnă de-ocamdată, décă guvernul va puté presenta dietei boeme la întrunirea sa deja câte-va proiecte de legĭ, prin carĭ sĕ se introducă împăciuirea națională în Boemia.

Dér atêrnă încă ceva mai mult dela resultatul conferenței. Décă el nu va fi cât de puțin favorabil, atuncĭ tóte speranțele într'o întorcere spre bine a crisei vor fi, póte, pentru totdéuna nimicite.

O ligă a studenților germanĭ în Viena. Foile maghiare țipă ca din gura șérpelui, că în Viena s'a înființat o ligă a studenților germanĭ din țĕrile corónei ungare („*Vereinigung deutscher Hochschüler aus den Ländern der Ungarischen Krone in Wien*“.) Comitetul ei a redactat și a împărțit un apel, în care se arată scopul ce-l urmăresce: cultivarea limbei germane, rĕspândirea datinelor și moravurilor germane pe teritoriul Ungariei; crearea și spriginirea de șcólĭ germane etc. Vom reveni.

Din dieta ungară.

(Desbaterea budgetului de agricultură.)

Deja de-o sĕptĕmână se desbate în dieta din Peșta, budgetul ministeriului de agricultură. S'au înscris ca oratorĭ membri din tóte partidele, curios însĕ este, că cei mai mulțĭ au fost până acuma vorbitorii din partida guvernamentală, unii dintre ei au criticat chiar în terminĭ aspri politica economică a minstrului Daranyi. Aceștia sunt, firesce, tot ómenĭ din clica luĭ Banffy, cărora li-ar plăcé, ca desbaterea budgetară sĕ se trăgăneze și prelungéscă cât de mult. Pe calea acésta speră Banffy și ai sĕi, că le vor succede sĕ creeze greutățĭ ministrului-președinte Szell, împedecând astfel până la vacanțele de Pascĭ votarea budgetului. Dér nicĭ ministru-președinte nu este atât de orb, sĕ nu vadă apucătura. El a făcut camerei o propunere, ca ședințele sĕ se încépă la 10 óre înainte de améḑĭ și sĕ se sfîrșéscă numai la 3 d. a. Asupra acestei propunerĭ s'a și votat în ședința de Sâmbătă și s'a primit cu mare majoritate. Din desbaterile acestei ședințe remarcăm, că oratorii ei au fost toțĭ, afară de unul, din partida guvernului. Primul vorbitor

Piukovics a arătat între altele, că între cetățenii țĕrii, abia décă esistă vr'o clasă atât de mult lipsită de cunoscințe specialiste, de studii și de spirit de afacerĭ, cum este clasa proprietarilor maghiarĭ.

El pune întrebarea, décă avêntul economic în ținuturile locuite de *naționalitățĭ* n'ar da óre putere tendințelor *centrifugale?* și tot el îșĭ rĕspunde, că cu cât naționalitățile se vor desvolta în privința materială și spirituală, cu cât se vor alipi mai tare de statul maghiar.

Barta Ödön critică pe larg vorbirea din urmă a ministrului Daranyi. El vede o mare calamitate în aceea, că tinerimea maghiară nu capĕtă instrucțiune economică suficientă aicĭ acasă și e silită a cerceta șcólele din Germania, de unde aduce cu sine sentimente și gândirĭ de Junker. Se ocupă mai departe cu propunerea, ce a făcut în parlamentul austriac deputatul Skrbensky, care a și fost primită și la care parlamentul austriac va și ținé. Îșĭ esprimă regretele privitor la defectuositatea acțiunii economice, pornite în favorul Rutenilor, și condamnă cunoscuta vorbire a comisarului guvernial Egan, care a produs, ḑice, mare nemulțumire printre Jidanĭ. Nu este iertat, ca din cestiunea rutĕnă sĕ se facă o cestiune ovreiéscă, căcĭ *de Jidanĭ se simte mare necesitate în Ungaria.*

Makfalvay Geza nu scie nicĭ el, care dintre cestiunile atinse de ministrul de agricultură este mai însemnată, căcĭ tóte sunt însemnate în felul lor. Face o constatare fórte comică și în acelașĭ timp și caracteristică, anume: vorbind despre prăsirea de caĭ și despre stațiunile de armăsarĭ, întrébă, că de ce acestea nu se iau din mâna împĕrătescilor și sĕ se dea în mâna honvedimei. Nu i-se împare mai departe, de ce la acestea stațiunĭ sunt aplicațĭ atâția Nemțĭ, Șvabĭ, Slovacĭ, Românĭ etc., când sciut este, *că Ungurul e cel mai bun cociș* (vizitiu) *din lume.*

A vorbit apoi contele **Tisza** Pista și a ținut un discurs fórte lung. S'a ocupat și el cu *vênḑările de moșii*, despre carĭ ḑise, că se întêmplă ḑilnic mai ales *în ținuturile locuite de naționalitățĭ*, făcênd alusiune la aceea, că proprietățile de pĕmênt trec din mână maghiară în mâna naționalităților. Intrébă, de ce pe terenul acesta societatea maghiară n'ar puté realisa succese și operațiunĭ, ca de pildă *băncile românescĭ?* De ce societatea maghiară sĕ nu fiă ajutată de guvern și de ce guvernul sĕ nu facă măcar puținul, că ajungênd o avere ungurescă sĕ fiă bătută la tobă, ea sĕ nu trécă în mânĭ streine, ci tot în proprietatea acelora, carĭ servesc scopul național maghiar? Astfel de vênḑărĭ și parcelărĭ de pĕmênt se fac mai ales în comitatele Bichiș, Ciongrad, Arad, Bihor etc. tot în ținuturĭ locuite de Maghiarĭ și se fac fără nicĭ un sistem, fără nicĭ un ajutor din partea statului și cu marĭ pagube. Ca un fel de imputare, contele Tisza ḑice, că décă Ungurii nu vréu sĕ fiă expușĭ pericolului de-a fi deposedațĭ, tocmai când ei se ocupă cum sĕ facă colonisărĭ,

---

FOILETONUL „GAZ. TRANS“.

Spionul.

Tradus din armenesce, de Gr. M. B).*

La Constantinopol, în mahalaua armenéscă, după ultimele turburărĭ.

— Musu Jorj lipsesce în astă séră, ḑice cucóna de gazdă, pe când vre-o ḑece musafirĭ, obicĭnuițĭ de ai casei, se pregătesc sĕ se așeḑe în jurul unei mese de joc.

— L'am zărit mai dineóră pe ulița Dréptă c'un om cu fes înalt, rĕspunde Kirkov Efendi, amestecând cărțile.

— Cum ai spus, cu fes înalt? întrébă altul.

— Da; părea sĕ fiă un Turc.

— E adevĕrat, că spionii pórtă fes înalt? întrébă cu naivitate domnișóra de gazdă, o copilă de vre-o cincĭ-spre-ḑece anĭ.

Nu-i rĕspunde nimenea.

— Se vede c'am spus vre-o prostiă, îșĭ ḑice copila rușinată.

Cărțile se impart, jocul se începe; dér pe fața fiă-căruia se vede óre-care grijă.

Omul cu fes înalt îi pusese pe gândurĭ.

— Mergeau la deal séu la vale? întrébă unul, adresându-se cătră Kirkov Efendi.

— Ba la vale, și păreau grăbițĭ.

Rĕspunsul în loc de-a liniști, turbură și mai mult pe musafirĭ.

— Óre unde sĕ fi mers ei la vale?— se întrébă pe sine cu glas tare Sarkis Efendi, și rĕmâne cu ochii ațintițĭ, par' că ar aștepta rĕspuns de pe ceea lume.

Jocul urméză înainte, dér și grija musafirilor.

Intervine priceputul Ovanes Agha cu vorba-i lată și mĕsurată.

— Cam pe unde i-ai întâlnit în ulița Dréptă?

— Inaintea ambasadei rusescĭ.

— Pe la câte césurĭ?

— Vor fi fost vre-o douĕ-spre-ḑece césurĭ. Tocmai se aprindea gazul.

— Ḑicĭ, că se ducea la vale?

— Da, la vale.

Apoi adunând tóte aceste lămurirĭ, le numĕră pe degete:

— Pe la césurile douĕ-spre-ḑece, pe ulița Dréptă, pe lângă ambasada rusĕscă, Musu Jorj mergênd la vale, c'un om cu fes înalt sĕmĕnând a Turc, și părênd amêndoi a fi grăbițĭ...

Toțĭ așteptau cu nerăbdare sĕ vadă, ce conclusiă are sĕ tragă cel mai priceput din ei, din apropierea acestor împrejurărĭ.

Dér nimic. El stă câte-va secunde pe gândurĭ cu ochii în tavan; apoi îșĭ încrețesce fruntea, îșĭ strîmbă gura și îșĭ ridică umerele în sus, pentru a da a înțelege, că lucru-i încurcat, și mai pe sus chiar de mintea lui.

— Óre n'o fi mers la poliția? strigă de-odată cucóna de gazdă, speriată ea însă-șĭ de ideia ce i-a venit.

Tot atuncĭ s'aude bătênd la ușă.

— Étă-l, că vine!

— Sĕ fim prudențĭ!

Nu era el, ci advocatul Garabed Efendi.

— Cum? v'ațĭ și așeḑat la joc? ḑice el c'un ton familiar și vesel.

După preschimbarea salutărilor obicĭnuite cu toțĭ, noul venit e interpelat de gazdă, care luându-șĭ aerul cel mai serios și cu glasul cam tremurând:

— Garabed Efendi, îi ḑice, am sĕ vĕ întreb ceva, dér sĕ-mĭ spunețĭ drept. Ce idee avețĭ de Musu Jorj?

— Ce idee sĕ am. Mi-a rĕmas dator dela pocher cu vre-o doi napoleonĭ, pe carĭ nu i-am mai vĕḑut.

— Nu, nu-i vorbă de asta. Eu voiŭ sĕ sciu ce fel de om este el?

— Ia, un chilipirgiu.

— Asta o scim cu toții. Dér credĭ, că sĕ fiă spion?

— Se póte; ba chiar se prea póte... Dér, ce? ațĭ audit cum-va că...

— Kirkov Efendi l'a zărit în astă séră, în ulița Dréptă, c'un om cu fes înalt.

— Intr'amurg, adaugă Ovanes Agha, pe lângă ambasada rusĕscă, mergênd la vale.

— Sĕ vĕ spun drept, cucónă, cam de mult eu aveam óre-care bănuelĭ asupra acestui om. De ce? nu sciu. De audit ceva? n'am audit. De vĕḑut? nicĭ atât. Dér aveam bănuelĭ... Sĕ ne păḑim, cucónă, sĕ ne păḑim. Trăim în nisce vremurĭ, unde cine-va trebue sĕ se păḑéscă chiar de umbra lui.

— Până acum eu n'am spus nimica, ḑice un bĕtrân din capul mesei; dér, fiind-

*) Din volumul dedicat d-lui *Titu Maiorescu*, ca omagiu, 15 Februarie 1900.

atuncĭ trebue negreşit sĕ cumpănéscă bine din tóte părţile cestiunea colonisărilor etc.

Desbaterea a continuat în şedinţa de ierĭ.

SCIRILE ḌILEĬ.

— 7 (20) Martie.

Dieta Bucovineĭ, după cum scrie „Patria", va fi deschisă în ḑilele proxime.

Intre membriĭ delegaţiuneĭ austriace, carĭ au fost aleşĭ în şedinţa dela 16 Martie n., se află şi d-l Dr. *George Popovicĭ*, ca delegat al ţĕriĭ Bucovina.

Szell despre pressă. Reuniunea ḑiariştilor maghiarĭ din Budapesta a dat Duminecă un banchet. Intre cei învitaţĭ a fost şi ministru-preşedinte *Szell*. Rĕspunḑĕnd la un toast, ce l'a ridicat în sĕnĕtatea luĭ gazetaruluĭ jidano-maghiar *Veszi* alias *Weiss*, ministru-preşedinte ḑise, că isvorul mareĭ influenţe şi a resultatelor presseĭ maghiare, nu póte fi alt-ceva decât *dreptatea*. — Decă ministru-preşedinte Szell ar fi maĭ adăugat „*şi adevĕrul*", lecţia fină dată gazetarilor şoviniştĭ ar fi fost completă.

Un ciudat profet. D. Henri de Noussane, în numĕrul din urmă al revisteĭ francese „*Monde Ilustré*", prorocesce un rĕsboiŭ franco-ruso-engles, care va începe la 3 Iulie 1900 şi se va sfêrşi la 20 Sept. a aceluiaşĭ an. Acest ciudat profet arată cele maĭ interesante epoce ale rĕsboiuluĭ dând până şi portretele conducĕtorilor. Étă cum începe d. de Noussane: „Peste treĭ lunĭ întréga suprafaţă a pămĕntuluĭ va fi schimbată. Se va asigura pacea pentru un veac întreg. Ruşiĭ vor ajunge până la Ind. Menelic va stăpâni tot Egiptul, Transvaalul va fi eliberat, Irlanda va fi republică, Englesiĭ se vor şterge de pe faţa pămĕntuluĭ, Rusia şi Francia vor nimici colosala împĕraţiă — care aḑĭ stăpânesce lumea întrégă." Prorocul frances hotăresce, că lordul Cromer va fi omorît la Cairo. Cipru va fi ocupat de flota francesă. Generalul Roberts va fi omorît în luptele, care se vor deslănţui în India. Şi aşa maĭ departe, Anglia va fi îmbucătăţită şi va dispărĕ. Adevĕrat ciudat profet.

Representaţiunea de diletanţĭ, dată în favorul Reuniuneĭ „Crucea Roşia" Duminecă după amĕḑĭ, a treia-óră, a fost asemenea fórte bine cercetată, nu maĭ rĕmase nicĭ un loc gol. Representaţiunea a fost de tot bine succesă. După terminarea eĭ, ceĭ ce au concurs, au avut o petrecere animată în sala albastră. S'au adus mulţumirĭ Reuniuneĭ scientifice militare şi de casină, care a arangiat acéstă representaţiă, şi îndeosebĭ a mulţumit din partea Reuniuneĭ „Cruceĭ Roşie" d-luĭ colonel Rieger, care a fost sufletul şi centrul întreguluĭ arangiament, d-l vice-president Dr. Jekel. Asemenea a mulţumit şi d-na presidentă Schnell şi secretarul Reuniuneĭ Dr. Huidy. Un dans animat a încheiat acéstă frumósă serată.

O descoperire arheologică. Locuitorul Ghiţă Dobre din comuna Cetatea (jud. Dolj), săpând lângă o fântână din apropierea acesteĭ comune un canal, a descoperit la adâncime de vr'o 2 metri o piatră în formă de trou. Se ḑice, că acéstă piatră, care arată a fi îngropată acolo din timpurĭ imemoriale, ar data din timpul Dacilor. Autorităţile au deschis o anchetă maĭ ales că se bănuesce, că sub acéstă piatră ar fi fost îngropate şi monede din antichitate.

Diamantul luĭ Krüger. Un ḑiar frances scrie, că Krüger, preşedintele republiceĭ transvaaliane, are un diamant, care valorézĕ opt milióne de francĭ. Acéstă pétră preţiósă a căpĕtat'o dela un bĕtrân Zuluş, pe care-l scăpase odată dela mórte.

Scire teatrală. După o telegramă, ce a primit'o aḑĭ cassierul teatruluĭ Gustav Hedwig, directorul *Leo Bauer* va sosi aḑĭ-mâne, cu întréga sa trupă teatrală din Sibiiu în oraşul nostru şi va începe Sâmbătă, în 24 Martie st. n. un ciclul de 12 representaţiunĭ. Abonamente cu preţurile obicĭnuite de teatru se pot face de Mercurĭ, 21 l. c. încolo, în cancelaria teatruluĭ.

Jucăriile de copiĭ formézĕ un obiect fórte însemnat de industriă. După un raport al consulatuluĭ austro-ungar din Chicago, în America nordică au fost importate în decursul acestuĭ an jucăriĭ de copiĭ din diferite state europene în valóre de două milióne 214.482 dolarĭ (un dolar = 2 fl.) Partea cea maĭ mare din acéstă sumă îĭ vine Germanieĭ cu două milióne 20,685 dolarĭ. Importul jucăriilor din Francia a fost numaĭ de 92,733, al monarchieĭ austro-ungare 30,597, al Japonieĭ de 23,558, al Angliei de 22,393. Fabricarea de păpuşĭ şi alte jucăriĭ pentru copiĭ a luat maĭ mare desvoltare în Nürnberga şi Sonneberg, aşa că în articulul acesta au început sĕ întrécă chiar şi industria francesă.

Aniversarea Comuneĭ. Cu ocasia aniversăreĭ proclamaţiuneĭ Comuneĭ un mare meeting s'a ţinut în Paris în sala Mille Colonnes. Tóte fracţiunile partiduluĭ socialist erau representate. Numerόse discursurĭ, esprimând încrederea în triumful socialismuluĭ au fost ţinute. Meetingul a votat cu unanimitate o moţiune salutând victimele Comuneĭ şi aclamând unirea socialistă. Nu s'a produs nicĭ un incident.

Săpăturile dela Boscoreale. Ḑiarul „Italie" comunică, că în Boscoreale, proprietatea mecenatuluĭ M. de Prisco, înainte de doĭ anĭ s'au aflat comorĭ marĭ de diferite obiecte de aur din timpul pompeian, carĭ au fost cumpĕrate de Francia şi se află acum în Louvre din Paris. De atuncĭ s'au maĭ aflat diferite obiecte de argint, carĭ au fost cumpĕrate de museul naţional din Veneţia. La săpăturile din timpul din urmă s'a făcut o descoperire fórte interesantă. Pe o bucată de câmp numită „Voua" a fost descoperită o vilă întrégă. In o parte a vileĭ nu s'a aflat maĭ nimic. In partea în care se afla compartimentele maĭ luxuriόse, a fost decuvertată o colonadă şi patru camere. Păreţiĭ cameriĭ sunt decoraţĭ cu tablourĭ de o rară frumseţă şi unele fórte bine conservate. S'au aflat la 20 de tablourĭ. Intr'o sală e un tablou cu chipurĭ de ómenĭ în mĕrime naturală. Dintre celelalte ḑece tablourĭ patru sunt întregĭ. Unul din aceste tablourĭ represintă pe un moşnég cu barbă albă, care se sprijinesce de cârjă, séménă că acest tablou represintă pe Epicur. Pe alt tablou se află două dame tinere pe o bancă metelasată; una dintre ele séménă că ascultă atentă povestea celeilalte. Pe al treilea tablou se vĕde o femeiă tînĕră şeḑĕnd şi cântând din chitară; ea e îmbrăcată în haine fórte scumpe, pórtă un diadem pe cap şi cerceĭ în urechĭ. Al patrulea tablou arată un tron pe care şede un bărbat. Tóte aceste tablourĭ par a fi lucrate de un pictor fórte isteţ. Pe un al cincelea tablou ţin maĭ multe fiinţe femeescĭ un scut pe care este chipul unuĭ bărbat. Pe un zid al colonadeĭ s'au aflat două tablourĭ, ce represintă ḑeiţa victorieĭ, şi alte tablourĭ pe carĭ sunt representate masce. Cunoscĕtoriĭ aĭ arteĭ preţuesc fórte înalt valórea acestor tablourĭ.

Pentru masa studenţilor dela şcólele medii şi superióre din Braşov au întrat următórele contribuirĭ:

a) *Pe lista Nr. 113* (colectant d-l protopresbiter gr. or. al Ciacoveĭ: I. Pinciu): *cu totul 29 cor. cotisaţiĭ anuale* şi anume: Dr. Lazar Şimon, advocat în Ciacova *20 cor.*, Ioan Gruescu învĕţăt. în Ciacova 4 cor., Ioan Pinciu protopresbiter gr. or. 5 cor.

b) „*Auraria*", cassă de economiĭ în Abrud, în adunarea generală din 27 Febr. a. c. a votat *100 coróne*, carĭ au şi întrat deja la cassa meseĭ studenţilor.

c) „*Doina*", institut de credit şi economiĭ din Câmpenĭ, a votat şi trimis *40 coróne* pentru masa studenţilor.

d) In privinţa colecteĭ făcute în *Hĕlchiu* pentru masa studenţilor (vedĭ nr. 52 al „Gaz. Trans."), dăm acum şi lista contribuenţilor, ce nĭ-s'a trimis ulterior: I. Pop Craioveanu, preot 4 cor., V. Craioveanu 2 cor., Iosif Comanescu 1 cor., Val. Cosma 1 cor., Elena Popovicĭ 40 b., Achim Cojocariu 40 b., Nic. Praveţiu 40 b., Credincioşiĭ bisericiĭ gr. or. din Hĕlchiu: 7 cor. 64 banĭ.

— Esprimăm cele maĭ viĭ mulţămite pentru aceste nobile darurĭ: *Direcţiunea şcólelor.*

Trupa asociată română din România a arangiat în oraşul nostru, precum am anunţat, Sâmbătă şi Duminecă séra două representaţiunĭ de varietăţĭ bine reuşite. Programele au fost destul de bogate de canţonete maĭ ales comice, cuplete, dansurĭ, anecdote comice şi micĭ scene, cum a fost Quintetul din opera Mascotta actul III etc. Cu acéstă ocasiune s'au distins d-l *Niculescu*, care a dobêndit mare succes maĭ ales cu canţoneta „Sfîrşitul lumiĭ", ce a fost viu aplaudată. Tot aşa de succese au fost canţonetele executate de d-l Al. *Stefănescu*, între carĭ cu deosebire canţoneta comică „A murit Stănuţa". D-l I. *Bellian* a fost viu aplaudat în canţoneta reuşită „Nebunul din amor" şi în cupletele sale. D-l S. *Stănescu*, în fine, s'a dovedit ca un escelent dansator din şcóla luĭ Mocean şi a jucat de minune pe ţĕranul în canţoneta comică „Tramvaiul electric din Bucurescĭ". Maĭ amintim, că cupletele cântate de *d-na Bellian* au plăcut mult, ér d-sa cu *d-ra Bellian* s'au distins şi în cuartetele comice.

Trupa asociată ar fi voit sĕ dea maĭ multe representaţiunĭ aicĭ, dér se lupta cu programul, care trebuia sĕ fiă compus numaĭ din canţonete, cuplete şi dansurĭ. Ar fi voit sĕ dea comediĭ şi alte micĭ representaţiunĭ, dér pentru acésta n'a primit concesiune.

Serată literară.

Blaşiŭ, 18 Martie n. 1900.

Onor. Redacţiune! Comitetul „Casineĭ române din Blaşiŭ" a hotărît, ca în anul acesta sĕ arangieze o serie de serate literare, cu scopul, ca dând ocasiune la convenirĭ, sĕ desvólte spiritul de asociare şi prin disertaţiunĭ şi producţiunĭ de artă sĕ popularíseze în mod distractiv diferitele ramurĭ de sciinţă, sĕ propage dorul de-a câştiga cunoscinţă şi sĕ desvólte simţul pentru artă.

Prima dintre aceste serate literare s'a dat aḑĭ Duminecă, în 18 Martie n. în sala de desemn a gimnasiuluĭ din loc. Inceputul a fost la 6 óre séra şi a durat până la $7\frac{1}{2}$. Publicul frumos şi fruntaş a fost atât de numĕros, încât s'a umplut întrégă sala de desemn, şi la fondul Casineĭ s'a putut adauge o frumuşică sumă de 42 coróne, deşi preţul de întrare a fost atât de bagatel, numaĭ 40 banĭ.

Programa serateĭ a fost următórea:

1. „*Dorule*", de *Iac. Mureşianu*, cântat de corul mixt. Executarea a fost admirabilă, cu multă armoniă şi precisiune. De câte-orĭ am fericirea sĕ mĕ delectez în compoziţiunile d-luĭ Iac. Mureşianu, tot maĭ mult mĕ îndrăgesc în talentul şi arta d-sale, tot maĭ mult se întăresce în mine convingerea, că d-sa este un compositor de prima forţă la noĭ Româniĭ şi tot maĭ mult am drept cuvênt, de-a felicita şcólele din Blaşiŭ, că li-s'a dat sĕ aibă ca profesor de musică un astfel de compositor fruntaş român, al căruĭ nume atât de tare şi-a asigurat locul sĕu strălucit, prin „*Mănăstirea de Argeş*", în istoria arteĭ române.

Corul, în care a escelat vocea plăcută şi sonoră a dómneĭ *Cornelia Deac* şi a d-şórelor *Melania Brĕnduşan* şi *Lucreţia Bunea*, a fost viu aplaudat şi numaĭ regreta putem, că n'a cedat dorinţeĭ generale, ca sĕ repeteze cântarea.

2. „Rolul femeiĭ în societatea modernă", disertaţiă de d-l Dr. *Iuliu Maniu*. Disertaţia d-sale a fost un studiu clasic, atât în espunere, cât şi în fond, disertaţiă rotundă, în care nu puteaĭ îndestul admira pe profundul psicholog. Disertantele, în lupta continuă a celor două marĭ tabere ale omenimeĭ, a bărbaţilor şi a femeilor, pentru preponderanţă în ocârmuirea vieţiĭ sociale, a marcat treĭ stadiĭ marĭ generale: Primul acela, când timbrul general al relaţiuneĭ femeiĭ faţă de bărbat era hotărîta şi necondiţionata atârnare. — Al doilea acela, când în principiu se recunósce egalitatea în afacerile de natură privată, dér în viéţa publică, fiă acea şi numaĭ familiară, 'ĭ-se denégă orĭ-ce înrîurinţă directă, orĭ indirectă, şi în afacerile private era pusă sub continua tutelă a părintelui familiar. — Al treilea este acela, când sub influinţa mişcărilor epocale ale seculuĭ XVIII şi XIX 'ĭ-se dau femeiĭ perfecta egalitate în afacerĭ private şi drept liber de acţiune, 'ĭ-se denégă însĕ şi dreptul şi capacitatea de-a lua parte activă în ocârmuirea destinelor vieţiĭ publice.

Disertaţia se resumă în aceea, că o desĕvîrşită egalitate între bărbaţĭ şi femeĭ nicĭ când nu póte fi, că cu egale drepturĭ sunt împreunate şi egale datorinţe, ér femeia în urma naturaluluĭ sĕu gingaş şi contemplativ, şi prin'forţelor sale nu este în stare a împlini aceleaşĭ lucrurĭ, pe carĭ le póte împlini bărbatul; pe lângă datorinţele, ce 'ĭ-s'ar impune femeiĭ prin decretarea desĕvîrşiteĭ egalităţĭ, cu greu ar puté satisface chiămăriĭ sale de soţiă şi mamă, ce o are din dumneḑeéscă poruncă.

„Chemarea femeiĭ — ḑice disertantele — este atât de mare, atât de frumósĕ şi perpetuă, încât nu sufere perturbaţiunĭ prin lucrurĭ de valóre trecĕtóre. — Credinţa, moravurile bune, tradiţiunile naţionale şi familiare, eĭ îĭ sunt încredinţate. Dela ea depinde viitorul, fericirea familieĭ, şi a comunităţiĭ omenescĭ, şi eu unul maĭ mult voiŭ preţui mama, care 'şĭ ḑice în tótă séra rugăciunile împreună cu fetiţa sa, şi va enara fapte vitejescĭ străbune, decât şi pe cea maĭ iscusită apĕrătóre criminală, şi omenimea va da tot-déuna pagină maĭ strălucită în istoria sa mameĭ Grachilor, decât şi celeĭ maĭ rafinate diplomate".

Disertantele fù viu aplaudat şi felicitat din partea tuturora, pentru disertaţia sa de o rară frumseţe, ascultată cu mult interes de către toţĭ ceĭ de faţă.

3. Arie de „Catarina Cornazo" de Lechner, solo cântat de d-şóra *Netti Vancea*. D-sa are o voce puternică, pentru care la sfîrşit a fost aplaudată după merit.

4. „Legenda s-teĭ dela Rucăr", poesiă de A. Macedonschi, declamată de d-şóra *Elisa Bodocan*, învĕţătóre la şcóla superióră de fete din Blaşiŭ. D-sa deja de atâtea-orĭ a dat dovedĭ eclatante cu diferite ocasiunĭ solemne, că e mare măiestră în arta declamatorică. Tot-déuna a încântat pe ascultătorĭ cu ţinuta sa resolută, cu vocea sa plăcută şi plină de energiă. De astă-dată încă a fost la culme. A declamat o poesiă potrivită pentru d-sa, şi a predat'o cu atâta simţ şi pricepere, încât cu drept cuvênt a putut fi mândră de aplausele cele multe şi de felicitările, ce 'ĭ-s'au adus drept recunoscinţă pentru debutul sĕu escelent.

Cu o astfel de serată póte fi mândru eminentul preşedinte al Casineĭ române, Rvssmul d-n Dr. *Augustin Bunea*, care n'a cruţat nicĭ o ostenélă, numaĭ ca Casina sĕ

---

că vine vorba sĕ spun şi eu, că omul acela nu mi-a insuflat încredere nicĭ-odată.

— Nicĭ mie, adaugă Kirkov Efendi. El pare a fi aşa, nu sciu cum.

— Aţĭ observat, ḑice unul, cum câte odată merge pe uliţă repede, repede, uitându-se drept înainte, ér altă dată merge cu paşĭ mĕsuraţĭ, uitându-se când în drépta, când în stânga?

— Mie, ḑice bĕtrânul din capul meseĭ, intervenind din nou, nu-mĭ place sĕ vorbesc rĕu de ómenĭ, dér fiind-că érăşĭ vine vorba, asta vĕ pot spune, că maică-sa în timpurile eĭ, da prilegiŭ la multe vorbe; tatăl sĕu a eşit muflus de două-orĭ; ér frate-sĕu a murit de oftică.

— Eĭ apoi, ce maĭ vreĭ, esclamă Kirkov Efendi, asta nu-ĭ destul?

— Scurtă vorbă; omuluĭ acestuia nu-ĭ de dat obraz, ḑice cocóna de gazdă. Incetul cu încetul am sĕ fac sĕ nu-mĭ mai calce în casă. Dér până atuncĭ sĕ nu păḑim de el; sĕ nu cum-va sĕ scăpăm vre-o vorbă nepotrivită în faţa luĭ.

Şi aşa Musu Jorj fù recunoscut şi declarat de spion.

(Va urma.)

înflorescă în sensul, ce mai pe sus de tóte îl are acest cuvênt.

Tot aşa de frumóse promit a fi şi celelalte serate.

Coresp.

Ad. Nr. 148—1900.

Concurs literar.

Se publică concurs pentru un *premiu de 500 corone*, care se va decerne celei mai bune lucrărî asupra vre-unui subiect din *istoria instituţiunilor culturale ale Românilor din Ungaria şi Transilvania*, şi anume asupra *instituţiunilor de învěţământ*, orî asupra *societăţilor séu altor întreprinderî şi aşedăminte culturale române din patriă.*

La concurs se vor admite numai lucrărî în estensiune de cel puţin 10 cóle tipar 8° mare, carî vor cuprinde o espunere critică a desvoltării instituţiunilor de carî se ocupă şi vor arăta resultatele realisate, precum şi condiţiunile şi piedecile activităţii acelor instituţiunî.

Censurarea lucrărilor, ce vor întra la concurs, se va face prin o comisiune compusă din 5 membri aleşî de comitetul central. Decernerea premiului se va face de comitetul central după ascultarea raportului comisiunii.

Manuscriptele trebue provědute cu o devisă şi un plic, care sě cuprindă numele şi adresa autorului; se vor scrie în caiete de format 4° mare, pe o singură faţă a foilor şi se vor trimite la adresa presidiului Asociaţiunii (Sibiiu, strada Morii Nr 8) cel mult până la 30 Iunie 1901 st. n.

Lucrarea premiată se va tipări pe spesele Asociaţiunii în cel puţin 1000 esemplare, din carî jumětate trec în proprietatea autorului.

Din şedinţa comitetului central al Asociaţiunii, ţinute în Sibiiu la 8 Martie 1900.

Dr. Il. Puşcariu, vice-preşed. *Dr. Beu*, secr. II.

Mulţămită publică.

Petroşenî, 14 Martie n. 1900.

Pentru procurarea obiectelor necesare în interiorul bisericei nóstre celei nouě din Petroşenî, s'au mai colectat prin subscrisul dela următorii marinimoşî domnî:

Tache Stăuescu mare comerc. în Braşov 20 cor., Dr. Ios. Blaga prof 6 cor., Dr. Virgil Onițiu director, Dămian adv., Sorescu, G. Birea câte 4 cor., Ioan Petric protopop, Iordan I. Muntean câte 3 cor., Nic. Stoica, N. Stinghe, N. N., Nastasi profes. N. N. câte 2 cor., Ioan Barbură, N. N., Ioan Popescu, Roncea M., R. Florea câte 1 cor., Berlea 1 cor. 20 b., Paraschiva Copotesc 80 b., şi Emanuel Bobancu 40 b., — toţî din Braşov.

N. N. ep. în Arad 20 cor., Cassa consistorială, banca „Victoria", Dr. N. Oncu adv., N. N. câte 10 cor., Dr. Suciu adv. 6 cor., Moise Bocşan protop., Herbai câte 5 cor., N. N., Dr. Teod. Popescu, adv. N. N. Dr. G. Vuia, Dr. St. Pop., G. Lazar câte 4 cor. I. Beleş adv., P. P., S. Raicu câte 3 cor., I. Pop adv., Dr. Precupas, Ioan Caraciuni şi Mănase câte 2 cor., George B. 1 cor. şi N. N. 40 b., toţî din Arad.

Tămăsdean, I. Bodrogea, Ponta Stef. Măr., Tămăsdean Vasa, Fil. Chevreşan, şi Vancu câte 2 cor., Sava Rotariu, St. Chevraşan, Avr. Puta, Ios. Imbrione, Hegyes, Cziga G., A. Ghipu, Manuilă Puta, Emanuil Tacsa Nr. 82 câte 1 cor., Const. Bodrog 90 b. şi Imbrione 20 b., toţî din Pecîca română.

Banca „Nădlacana" din Nădlac 6 cor. Nic. Chincin 4 cor., I. Cacinca, Dr. Lazar Gebeles, Mih. Chincin, banca ung., Vicenţiu Marcoviciu paroch câte 2 cor., Cassa bis. gr. or. 10 cor., Morar Urs, Ilie Marginean, St. Hidian, Nic. Marginean, Const. Tirian, banca rom., St. Lutean, St. Stroia, Dimit. Precupas, Sofronie Chincin, I. Câmpean câte 1 cor. şi N. N. protop. gr. cat. 48 b., toţî din Nădlac.

Emanuel Ungurean adv. în Timişóra 20 cor. Ilustritatea Sa D-l Episcop din Caransebeş Nicolae Popea, Sparcassa câte 10 cor., Filaret Musta archimandrit 5 cor. Andreiŭ Ghidiu protop. 4 cor., A. Stancoviciŭ 3 cor., N. N. Thopal, Bria, Librăria, banca „Severinéna", B. George câte 2 cor. N. N. şi N. N. câte 1 cor. — toţî din Caransebeş.

Tot-odată în urma „Apelului" prin postă au incurs în scopul amintit, adunaţî cu discul prin d-nii preoţî următórele sume:

G. Ionescu din Budila 4 cor. 92 b, Leontin Puşcariu din Sohodol, bis. veche 7·68, Matei Moruşca din Cristuţî 6 cor., Ioan Todescu din Bucium Cerb. 7 cor., Nic. Cristea din Valea Bulzului 4·58, cassa bis. din Fofeldea 8 cor., Teodor Lungu din Someşul cald. 2 cor., din Mogoş mamăligani 2 cor., Petru Checiches din Apahida 3 cor., Spiridon Dimian din Breţcu 6 cor., Ioan Stanca din Vurper 32 cor. 4 b., Ioan Moldovan din Ohaba 8·60, Zevedei Murěşan din S. Sebeş 10 cor., Ioan Lupea din Sărata 3·82, Petru Iuga din Tilisca 16·44., St. Nicola din Galaţ 12·06, I. Doican din Sebeşul de jos 4·90, M. H. B. 30 cor. Dimitrie Ioan din Doberca 2·48, Paul Rotariu director de bancă în Timişóra 2 cor., Toma Costescu 2 cor. şi Mihailescu 1 cor.

Pentru acéstă binefacere creştinéscă şi românéscă, comitetul par. şi întréga comuna nóstră bis. ortodoxă din Petroşenî aduce şi pe acéstă cale, prin subscrisul, cea mai profundă şi căldurósă mulţămită şi recunoscinţă.

In fine mulţămesc On. d-nî: Iuliu Pop funcţionar comitatens în Arad, Evuţan paroch în Pecîca şi St. Mihuţa profesor de preparandiă de stat în Timişóra pentru bunul şi prietenescul sprigin şi ajutor, ce mî-a oferit, precum şi Prea st.-lor dómne soţii pentru ospitalitatea cu care am fost întimpinat cu acea ocasiune în casa şi la masa Domnialor.

Dumnedeu sě-i ţină în pace şi sănětoşî întru mulţî anî fericiţî!

Pentru comitetul parochial

Avram Stanca, paroch.

Literatură.

Lui Titu Maiorescu, omagiu. Sub titlul acesta a apărut în stabilimentul grafic I. V. Socecu în Bucurescî volumul, ce conţine scrierî în prosă şi poesiă ale unui număr mare de aderenţî şi colaboratorî ai „Convorbirilor literare", cunoscuta revistă a cercului literar, ce s'a grupat în jurul d-lui Maiorescu. Volumul, care cuprinde 659 paginî şi peste 70 de scrierî dela diferiţî autorî, a fost editat cu ocasiunea aniversării dilei nascerei a 60-a a d-lui Titu Maiorescu, la 15 Februarie a. c., avênd în fruntea lui portretul bine reuşit al distinsului nostru literat.

*

A apărut Nr. 5 dela 1 Martie v. din „***Noua Revistă Română***" pentru politică, literatură, sciinţă şi artă, cu următorul sumar:

Cronica politică şi economică: Un conservator: Triumful politicei junimiste; I. Teodorescu: Crisa economică. (Import şi export).

Cestiunî bisericescî: Biserica ortodoxă şi constituţia ei.

Literatură şi artă: Ovid Densuşianu: Din viaţa şi scrierile poetului Nicoleanu; Sofia Nădejde: Indeirea sufletului la Românî; L. Bachelin: Exposiţia Grigorescu.

Sciinţă aplicată: E. Staicu: Intreţinerî agricole.

Mişcarea literară şi sciinţifică: G. C. Ioan, Ghiocei (nuvele). Ioan Clinciu: Consideraţiunî istorice asupra evoluţiunei pόrelor şi aplicaţiunea lor la naţiunea nóstră. Dimitrie Teoleor: Epigrame.

Suplimentul I.: Cestiunea calendarului în Senat. Jubileul metropolitului Mihalyi. Din Basarabia, de Constantin de Sanţevicî. Metropolia ortodoxă din Sibiiu şi şcolile sale. Esposiţia învěţământului public şi privat în Anglia, de Marin Dimitrescu. Cronica din Eisenstadt şi revoluţia lui Horia. Conferinţele d-lui Pompiliu Eliade. Serbarea societăţii de lectură „I. C. Massim" din Brăila. Dela Ateneul din Turnu-Severin. Ateneul din Bacău.

Suplimentul II.: Intre cer şi pămênt (poesiă) de Ioan Petrovicî. Din copilărie de Du Midi. In lumea mea (poesiă) de Ioan Petrovicî. In gheţurî (fantasia) de Spiru S. Hasnaş. La lună (poesiă) de Ioan Petrovicî. Doctorul de plasă, de Emanoil Păraieanu. Ultim cuvênt.

*

O carte de legî. „Amicul Poporului" îndreptar în cause administrative şi judecătorescî *pentru poporul român*" de *Titu Vuculescu*, pretor în Pecîca maghiară. Cartea e întocmită la înţelesul ţĕranilor, aşa că din ea orî-ce plugar, orî-ce măestru, orî-ce om, care scie ceti, póte sě înţelégă lămurit, ce-i este după lege ertat sě facă şi ce nu; cum are sě-şî câştige anumite drepturî, la cine sě se îndrepte cu plângerea orî cu rugarea. Costă 50 cr. (cu posta 55.)

*

A apărut şi se află de vêndare la autorul în Seraievo (Bosnia) (Teressengasse Nr. 8) „***Regulamentul de serviciu***" partea I şi III pentru şcólele de şergî ale armatei comune c. şi r. şi a honvedimei reg., compus în limba română de *Demetriu Bardoşi* prim. locotenent ces. şi reg. în regimentul de infanteriă 37. Editura autorului. Preţul unui esemplar 90 banî.

Necrolog.

† Candin Groza. Erî a fost înmormêntat în Braşov tînĕrul învěţător dela scólele elementare capitale române gr. or. *Candin Groza*, rĕposat Sâmbăta trecută, în etate de 29 anî şi al treilea an al căsĕtoriei. El a fost născut în comuna Măjina din comitatul Albei inferióre şi a funcţionat ca învěţător timp de şése anî, dovedind multă conscienţiositate şi devotament în împlinirea datorinţelor sale de învěţător. Corpul învěţătoresc dela scólele elementare capitale române din Braşov a pierdut prin mórtea lui un vrednic membru al sěu, care numai onóre a făcut învěţătorilor românî în decursul scurtei sale vieţî. 'I s'a făcut o înmormêntare frumósă, la care au participat rudeniile, tinerimea scolară, în frunte cu corpul învěţătoresc şi public numĕros.

Pe rĕposatul îl jălesce din partea familiei întristata-i soţiă Aneta n. Ardelea cu micii sĕi fii Cornel şi Ioan; Dumitru şi Sofia Groza ca părinţî, Ioan, Alexandru şi George Groza ca fraţî, věd. Maria Ardelea ca sócră, Ion Greceanu ca unchiŭ, Ión şi Radu Ardelea ca cumnaţî, Maria Ardelea, Efr. Tomoşoiŭ n. Ardelea, ca cumnate.

Pe lângă anunţul din partea familiei am mai primit unul şi din partea corpului învěţătoresc.

Fiă i memoria binecuvêntată!

VARIETATE.

Joc mortal în Africa. Acest ispititor titlu îl dă un ofiţer engles unei broşurî, ce a tipărit în Londra şi în care cu multă dibăciă şi colorit descrie calamităţile luptelor din Africa de miédă-di, mai ales pe timpul asediării Ladysmithului. El îşî începe istorisirile cu retragerea Englesilor la Glencoe şi Dundee, aratând cum mândrele regimente englese fugeau dinaintea Burilor. Etă ce tablou înfiorător presentă cetitorilor sĕi ofiţerul engles, care însuşî a luat parte la întêmplările, ce le descrie:

Când audiră diminéţa răpaitul tobelor, se ridicaseră din aşternuturile lor, plinî de noroiŭ de sus până jos, umedî şi dârdăind de frig: sunt ómenî lipsiţî de putere, ómenî înfrânţî, carî ar trebui sĕ stea în spital, ér nu în faţa inimicului. Timp de optspre-dece césurî au zăcut pe pămêntul lutos, faţă 'n faţă cu duşmanul lor, fără mâncare şi beutură. Pe unul îl tortureză fómea, faţa altuia e pălidă ca mórtea în urma torturei frigurilor. Curelele şi gaetanele sunt ude de plóie, cureaua dela puşcă le curmă palma, cartuşiera abia o pot deschide. Roţile tunului se cufundă în lut şi caii istoviţî nu sunt în stare sĕ-l tragă, cu tóte că pintenii tunarilor trag brazde sângeróse adêncî în trupurile lor. Astfel armata englesă, erî încă superbă şi strălucită, adî se tîrăe ca un conduct funebru. De-a drépta, ascunşî în negură şi plóie, se înalţă pe cer munţii Biggar. De-odată uriaşul munte se pune în mişcare. Negura e sfâşiată de luminî de foc, în urma cărora se aude urletul înfiorător de bombă, ce cade în mijlocul armatei englese. Pe feţele tuturor se aşédă mórtea şi soldaţii Albionului privesc incapabilî la piscul muntelui, de unde fulger după fulger despică negura, urletele de tun se urméză neîntrerupt jos în vale şi în urma lor cade câte-o bombă asupra Englesilor fugarî.

S'a isprăvit cu disciplina; armata fuge în tóte părţile peste şanţurî şi tufe cătră rîul Waschbank, peste care trece un mic pod, unica speranţă de scăpare a tuturor. De-odată, ca un croncăit de corbî, se aude în flancurî sunetul răguşit al puştilor Mausser bure. Nu este scăpare, armata întrégă va fi nimicită, décă focul acestor pus̗cî nu va înceta. Dér cine sĕ-l facă sĕ înceteze? Regimentele fug, n'ascultă porunca ofiţerilor. Aceştia scot săbiile, isbesc cu ele în ómenii lor, se rógă cu sĕlbatecă desperare de ei sĕ nu fugă, dér înzadar. Intre fugarî apare de-odată generalul Yule, el sbiară şi-i implóră sĕ nu facă de ruşine Anglia, dér rĕspunsul la tóte sunt înjurăturile, ameninţările sĕlbatice şi pumnii ridicaţî cu turbare în contra ofiţerilor. Yule, orbit de mâniă, scóte un revolver şi trimite trei glónţe în capetele a trei soldaţî. Pe un moment gróza apucă pe bieţii ómenî, sunt pe aci de a-se întórce, ca sĕ atace pe inimic, — însĕ atuncî cade ca grindina o massă de bombe de pe munţii Biggar.

Totul s'a sfîrşit. Artileria o apucă la fugă sĕlbatecă, infanteria se împrăscie în tóte părţile şi fuge, cine póte fugi, cătră pod. Tocmai atuncî un tun tras de 16 cai era sĕ fie trecut pe pod, dér o şrapnelă cade între cai şi în urma esplosiunei tóte 16 animalele se rĕstórnă; tunul se întórce cu gura 'n sus şi închide întrarea podului. Armata fugară află aicî momente cumplite. Cavaleria şi carĕle de dindĕrĕt trec peste pedestrimea strîmtorată înaintea podului. Toţî se svîrcolesc în sânge: om, tun, arme. Abia cu mare greutate tunul este tras la o parte şi atuncî curentul de ómenî s'aruncă înainte cu chiot sĕlbatec. Soldaţii îşî aruncă armele, tunarii tae ştrêngurile şi lăsând acolo tunul, năvălesc între mulţime. Cel ce cade, nu se mai ridică, e călcat şi strivit de cei dindĕrĕt. Sub potcóvele cailor pârăe óse de om, aerul e umplut cu gemete şi ţipete, caii rînchéză ca turbaţî, ei muşcă în drépta şi 'n stânga şi cu potcóvele lor sângeróse sdrobesc pe cei morţî. Astfel se luptă la întrarea îngustă a podului massa de ómenî condamnată a muri; ea n'are cale nicî înainte, nicî îndĕrĕt. In mijlocul ei cad pustiitóre granatele Creuzot, esplodéză cu detunăturî, ce-ţi sleiesce sângele în óse, îşî fac drum prin mulţime şi alviă largă fac sângelui, ce curge părău....

ULTIME SCIRI.

Bruxella, 19 Martie. Din Pretoria se anunţă, că generalul *Joubert* conduce în persónă fortificările dela *Kroonstad*. O armată de 25,000 Burî a luat posiţiă de apĕrare contra lui Roberts. Liniile ferate sunt deja nimicite.

Londra, 19 Martie. Rĕscóla în Capland se estinde. Firul telegrafic între Victoriawest şi Vosberg e tăiat.

DIVERSE.

Procesul de divorţ al unui mandarin. In China un mandarin (funcţionar), care avea trei neveste, cine scie din ce cause neînsemnate voi sĕ se despartă de prima sa soţiă şi prin marî jertfe de banî şi bogate darurî a isbutit sĕ ducă lucrul până acolo, ca sĕ ajungă înaintea judelui. Pentru ca se facă o impresiune mai bună, el se îmbrăcă în splendida sa uniformă de funcţionar al statului şi astfel întră în sala de pertractare împreună cu soţia sa, care însĕ purta o haină sĕrăcăciósă, ba chiar sdrenţósă. Judele, cuprins de compătimire, întrebă pe femeiă, décă voesce sĕ trăéscă şi mai departe cu soţul ei? — Voesc, rĕspunse femeia cu bucuriă. Mandarinul atuncî începù încă şi mai cu foc sĕ pledeze pentru despărţire şi judele s'a apucat sĕ facă cercetarea, curênd însĕ s'a convins, că nu esistă motiv serios de divorţ. Atuncî îi dise rĕstit mandarinului: „Nu eştî vrednic sĕ porţî uniforma de mandarin al statului". Tot-odată a dat ordin ostaşilor, carî erau în jurul sĕu, sĕ-l desbrace de pompósa uniformă şi sĕ-i tragă la tălpî o sută de bâte de bambus.

Cum se fac tablourile de pe câmpul de rĕsboiŭ. In Paris găsesc mulţî contemplatorî şi admiratorî frumósele tablourî carî representă scene din rĕsboiul sud-african. Se înşélă însĕ fórte mult cei ce cred, că aceste tablourî se fac în Africa sudică; ele se fac la Paris. E interesant, cum se întêmplă fotografiarea acestor scene, carî pot servi drept dovadă a spiritului inventator al fotografiştilor parisianî. Ei împrumută dela teatre cai, haine şi tot ce le trebue, apoi îşî aleg dintre muncitorî mai mulţî ómenî, pe carî îi îmbracă pe unii ca Burî, pe alţii ca Englesî, îi aşadă în rêndurî şi în grupurî, printre ei tunurî, cai etc. Fotografiarea, se 'nţelege, nu se face în oraş, ci afară la câmp, unde se sapă şanţurî, se ridică întăriturî de pămênt, întocmai ca pe un câmp de rĕsboiŭ. Celor în uniforme ostăşescî li-se dă posiţiile închipuite de fotografiştî, unii stând călărî şi tăind cu sabia, alţii descărcând tunurî etc. In posiţia acésta se fotografézā şi de pe fotografii se lucréză apoi tablourile cu scenele mişcătóre.

„Dela Tipografia A. Mureşianu" din Braşov,

se pot procura următórele cărţi:

Pentru comercianţi funcţionari şi toţi ómenii de afaceri, precum şi studenţi putem recomanda următórele cărţi:

Manul de dreptul cambial, lucrat de Ioan Socaciu, profesor la şcóla română gr. or. din Braşov. Cartea e tipărită pe spesele „Albinei" şi e menită a face mari servicii tuturor, cari au afaceri cu cambii poliţe). Preţul 2 fl. (cu posta 2 fl. 10 cr).

„Curs complet de corespondenţa comercială", de *I. C. Panţu*. Conţine modele de circulare, scrisori de informaţiuni, recomandaţiuni şi acreditive; scrisori în comerciul cu mărfuri, comisiune şi spediţiune; cestiuni cambiale, afaceri cu efecte, monede şi cupóne etc. Preţul 1 fl. 60 cr.

Un capitol din ***Contabilitatea duplă*** de *I. C. Panţu*, prof. la şcóla comercială superióră din loc. Tractéză principiile contabilităţii duple ilustrate cu diferite esemple, pe cari studiindu-le cu atenţiune, póte ori şi cine sĕ înveţe contabilitatea, adecă ţinerea socotelelor în economia proprie şi în afacerile comerciale. Preţul 50 cr. + 5 cr. porto.

Procent, Promil, Interese şi Teoria conturilor curente de *I. C. Panţu*. Arată calcularea intereselor pe ani, pe luni şi pe dile într'un mod practic; sunt mai multe esemple esplicate amĕnunţit, aşa ca sĕ fie înţelese de ori şi cine; de-asemenea modul de calculare al intereselor la bănci şi teoria conturilor curente. Preţul 40 cr. plus 3 cr. porto.

Proprietar: Dr. Aurel Mureşianu.
Redactor responsabil: Gregoriu Maior.

Cursul la bursa din Viena.

Din 19 Martie 1900.

Renta ung. de aur 4%	96.95
Renta de coróne ung. 4%	93.60
Impr. căil. fer. ung. în aur 4½%	160.25
Impr. căil. fer. ung. în argint 4½%	160.40
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	99.—
Bonuri rurale ungare 4%	93.20
Bonuri rurale croate-slavone	93.50
Impr. ung. cu premii	164.—
Losuri pentru reg. Tisei şi Seghedin	141.50
Renta de argint austr.	99.36
Renta de hârtie austr.	99.10
Renta de aur austr.	98.10
Losuri din 1860.	136.—
Acţii de-ale Băncei austro-ungară	127.70
Acţii de-ale Băncei ung. de credit	188.—
Acţii de-ale Băncei austr. de credit	235.25
Napoleondori	19.27
Mărci imperiale germane	118.65
London vista	242.75
Paris vista	96.30
Rente de coróne austr. 4%	99.50
Note italiene	90.20

Cursul pieţei Braşov.

Din 20 Martie 1900.

Bancnota rom.	Cump. 18.90	Vênd.	18.96
Argint român.	Cump. 18.70	Vênd.	18.80
Napoleond'ori.	Cump. 19.04	Vênd.	19.10
Galbeni	Cump. 11.20	Vênd.	11.30
Ruble Rusesci	Cump. 127.—	Vênd.	128.—
Mărci germane	Cump. 58.50	Vênd.	—.—
Lire turcesci	Cump. 10.75	Vênd.	—.—
Scris. fonc. Albina 5%	100.—	Vênd.	101.—

Nr. 2227 – 1900.

Escriere de oferte.

In **29 Martie a. c. înainte de prânz la 9 óre** se vor închiria la oficiul orăşĕnesc economic pe cale de oferte casele orăşenesci din strada Fortăreţei nr. 47, strada Porţii nr. 18, Têrgul cailor nr. 18, cârciumile orăşĕnesci din Dêrste şi din Timişul de jos şi de sus.

Condiţiunile de oferte şi contractuale se află în decursul órelor de oficiu înainte de prânz spre examinare din partea fie-cărui.

Casele orăşĕnesci strada Fortăreţei nr. 47, strada Porţii nr. 18 şi Têrgul cailor nr. 18 *se închiriéză pe periodul din 29 Septembre 1900, până în 29 Septembre 1903*; cârciumile suamintite *pe timpul din 31 Decemvre 1900 până în 29 Septemvre 1903.*

Ofertele provĕdute cu timbru de 1 corónă, cu vadiu de 10% sigilate, au de a se aşterne cel mult **până în 29 Martie a. c.** înainte de prânz la 9 óre conducĕtorului oficiului orăşănesc economic, D-lui senator **Oscar Alesius**, de óre-ce acele mai târdiu aşternute nu se vor lua în consideraţiune.

Ofertele au sĕ conţină declaraţiunea, cum că condiţiunile de oferte şi acele contractuale 'i sunt cunoscute şi că se supune necondiţionat.

Tot-deodată este de a se aminti în ofert numele şi locuinţa oferentului şi chiria anuală în cifre şi litere.

Braşov, în 1 Martie 1900

895,1—2 **Magistratul orăşenesc.**

Sz. 7636—1899. tlkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A fogarasi kir. járásbiróság, mint tlkönyvi hatóság, közhirré teszi hogy a FURNICA takarék pénztár végrehajtonak Dobrin Juon végrehajtás szenvedő elleni 1200 frt. tőke követelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a fogarasi kir. járásbiróság területén lévő Bucsumban fekvő, a bucsumi 54. sz. tljkvben A †

68, 69	hrsz. ingatlanra	12 frt.	2260	hrsz. ingatlanra	9 frt.,
176, 177	„ „	13 „	2397	„ „	3 „
290	„ „	8 „	2442	„ „	4 „
318	„ „	10 „	2490	„ „	5 „
436	„ „	14 „	2518, 2521	„ „	16 „
446	„ „	27 „	2561	„ „	8 „
496	„ „	17 „	2566, 2567	„ „	12 „
581, 582	„ „	22 „	2573	„ „	12 „
587	„ „	10 „	2679/1	„ „	12 „
648	„ „	15 „	2851	„ „	15 „
650	„ „	18 „	3011	„ „	9 „
658	„ „	21 „	3050	„ „	7 „
692	„ „	48 „	3052	„ „	6 „
778	„ „	8 „	3117	„ „	14 „
836	„ „	16 „	3122, 3124 3126	„ „	75 „
894	„ „	1 „			
932	„ „	1 „	3376, 3377	„ „	4 „
1233	„ „	3 „	3463	„ „	2 „
1235	„ „	3 „	3506	„ „	1 „
1270	„ „	35 „	3657, 3658, 3662 3660, 3661,	„ „	48 „
4970, 4971, 4972	„ „	40 „	5042	„ „	6 „
5085	„ „	23 „	5095	„ „	38 „
1282, 1283	„ „	32 „	3778	„ „	3 „
1391	„ „	14 „	3826	„ „	9 „
1422	„ „	1 „	4028	„ „	5 „
1506	„ „	18 „	4039	„ „	3 „
1657	„ „	11 „	4068	„ „	5 „
1684/2	„ „	5 „	4074	„ „	6 „
1726	„ „	7 „	4106	„ „	10 „
1795, 1796	„ „	11 „	4108	„ „	9 „
1798	„ „	10 „	4147	„ „	6 „
1806	„ „	30 „	4149	„ „	6 „
1808	„ „	47 „	4251	„ „	4 „
1970/1	„ „	5 „	4265, 4267	„ „	16 „
2095	„ „	10 „	4269	„ „	1 „
2097, 2098	„ „	9 „	4385	„ „	5 „
2100, 2101	„ „	7 „	4407, 4408, 4409	„ „	18 „
2103, 2105	„ „	15 „			
2145	„ „	41 „	4632	„ „	1 „
2229, 2231	„ „	13 „	4634	„ „	1 „
2232/3	„ „	6 „	4860	„ „	10 „
2233, 2234	„ „	24 „	4862	„ „	10 „
5004	„ „	8 „	5051	„ „	6 „
5094	„ „	38 „	5076	„ „	9 „

A 135. sz. tljkvben 361, 362 hrsz. ingatlanra 16 frt, 1427, 1428 hrsz. ingatlanra 3 frt. 1438, 1439 hrsz. ingtlra 56 frt, 3188, 3189 hrsz. ingatlanra 4 frt. A 36 sz. tljkvben 72 hrsz. ingatlanra 400 forintban az árverést ezennel megállapitott kikiáltási árban elrendeltetik, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan **1900 evi Május hó 3-ik napján délelőtt 9 órakor** Bucsumban megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881 évi LX. t. cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számitott és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8-ik §-ban kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. törv. cz. 170-ik §-sa értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Fogaras, 1899. évi December hó 21-én.

A kir. jbiroság mint telekönyvi hatóság

CSÁSZÁR
kir. albiró.

880.1

ABONAMENTE LA „GAZETA TRANSILVANIEI"

Preţul abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:

Pe trei luni . . . 3 fl. —
Pe şése luni . . . 6 fl. —
Pe un an . . . 12 fl. —

Pentru România şi străinătate:

Pe trei luni . . . 10 fr.
Pe şése luni . . . 20 fr.
Pe un an . . . 40 fr.

Abonamente la numerele cu data de Dumineca.

Pentru Austro-Ungaria:

Pe an . . . 2 fl. —
Pe şése luni . . . 1 fl. —
Pe trei luni . . . 50 cr.

Pentru România şi străinătate:

Pe an . . . 8 franci.
Pe şése luni . . . 4 franci.
Pe trei luni . . . 2 franci.

Abonamentele se fac mai uşor şi mai repede prin **mandate postale.**

Domnii cari se vor abona din nou, sĕ binevoiéscă a srcie adresa lămurit şi a arăta şi posta ultimă.

Administraţiunea „Gazetei Transilvaniei".

A V I S.

Prenumeraţiunile la **Gazeta Transilvaniei** se potŭ face şi reinoiri şi când dela 1-ma şi 15 a fiă-carei luni.

Domnii abonaţi sĕ binevoiască a arăta în deosebi, când voiesc ca espedarea sĕ li-se facă după stilul nou.

Domnii, ce se abonéză din nou sĕ binevoiască a scrie adresa lămurit şi sĕ arate şi posta ultimă.

Administraţ. „Gaz. Trans."

ANUNCIURI

sunt a se adresa subscrisei administraţiuni. In casul publicării unui anunciu mai mult de odată se face scădĕmênt, care cresce cu cât publicarea se face mai de multe-ori.

Administr. „Gazetei Trans."

„Gazeta Transilvaniei" cu numĕrul à **10 fil.** se vinde la librăria **Nic. I. Ciurcu** şi la **Eremias Nepoţii.**

Tipografia A. Mureşianu, Braşov.